

FAKULTETI JURIDIK

PROGRAMI MËSIMOR - SYLLABUS

PROGRAMI MËSIMOR - SYLLABUS							
Niveli i studimeve		Bachelor	Programi	Juridik	Viti akademik	2016/17	
LËNDA		E Drejta Evropiane					
Viti	Dytë	Statusi i lëndës	O	Kodi		ECTS kredi	6
Semestri	Tretë						
Javët mësimore		15		Orët mësimore	30	Ligjerata	Ushtrime
						3	1
Metodologjia e mësimimit		Ligjërata, ushtrime, punime seminare, konsultime, teste.					
Konsultime		Një orë para ligjëratave					
Mësimdhënësi		Prof. Ass.Dr.Iur.Arif RIZA		e-mail	arif.riza@uni-prizren.com		
				Tel.			
Asistenti		Ass. Shefki SHTËRBANI		e-mail	Shefki.shterbani@uni-prizren.com		
				Tel.			

QËLLIMI

Kursi është i paraparë që studentëve t'u ofrojë njohuri themelore mbi të Drejtën e Unionit Evropian e cila do të fokusohet në trajtimin e njohurive teorike – shkencore lidhur me një fushë të gjerë marrëdhëniesh juridike organizative dhe funksionale në jetën shoqërore dhe ekonomike në këtë organizatë supranacionale. Edhe pse lënda sipas programit Universitetit "Ukshin Hoti" të Prizrenit, është paraparë që të ligjërohet në një semestër, studentët do të kenë mundësi që të familiarizohen me këtë lëmi dhe në mënyre kritike të analizojnë dhe krahasojnë me zhvillimet juridike– ekonomike në UE dhe më gjerë, por njëkohësisht edhe do të njihen me disa çështje teorike dhe probleme me të cilat konfrontohen studiuesit në këtë fushë.

Zhvillimet e ndryshme dhe te mëdha në forma dhe përmbajtje të ndryshme, të shteteve dhe akteve tjera ndërkombëtare në lëmin e së drejtës dhe ekonomisë, në veçanti në UE, kërkojnë edhe përgjigjeje adekuate dhe gjetje të rrugëve të reja dhe me perspektivë në raportet shtetërore bilaterale dhe multilaterale, çka do të jetë edhe pjesë e tendencave për shqyrtim në këtë kurs. Interesi për një integrim në familjen evropiane, në përputhje me dispozitat juridike bashkëkohore e të bazuar në ekonomi të tregut dhe kushte të globalizimit janë pjesë përbërëse dhe të përhershme të studimit edhe në planin juridik. Në këtë drejtim objekt studimi do të jenë edhe ngjarjet e zhvilluara integruese që kanë të bëjnë me Kosovën. E gjithë kjo do të jetë një orvatje për njohuri elementare mbi këtë lëmi.

Përqëndrimi:

- Kuptimi i parimeve themelore mbi të cilat zhvillohet dhe funksionon e drejta e UE – së;
- Njoftimi lidhur me mënyrën e funksionimit të Institucioneve të UE-së;
- Kushtet që duhet të plotësohen nga shtetet kandidatë për aderim në UE ;
- Sistemi politik i UE-së;
- Sfidat e Kosovës përballë Integritimeve Evropiane.

	Javët	Tema	Literatura
P R O G R A M I	Java - I	<p>Njohje me lëndën mbi materjen, permbajtjen, ligjeratat, procedura e ligjeratave, provimi dhe literatura.</p> <p>Historiku i krijimit të Evropës, Evropa dhe identiteti evropian, prejardhja dhe terminologjia Evropë,</p> <p>Teorit ose ideat lidhur me të drejtën evropiane, perfaqesit per idet e krijimit te europës (Reka)</p>	<p>Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard</p> <p>Teksti: Studimet Evropiane Autori: Blerim Reka</p>
	Java - II	<p>Teoria Federaliste dhe Konfederaliste, çka është e drejta evropiane dhe ndarja e saj në kuptim të ngushtë dhe kuptim të gjërë , kultura, civilizimi dhe vlerat evropiane</p>	<p>Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard</p> <p>Teksti: Institucionet dhe Politikate e Unionit Evropian Autori: Blerim Reka-Höll-Sela</p>
	Java - III	<p>Burimet e së Drejtës së Unionit Evropian, Parimet e së drejtës se UE, parimet e pergjithshme të së Drejtës së UE-së dhe dallimet në mes së Drejtës së UE-së dhe së Drejtës Ndërkombëtare.</p> <p>E drejta “Kushtetuse” e Unionit Evropian, A ka Kushtetë Evropa bazuar ne Traktatet e lartpermendura?.</p> <p>Konventat Ndërkombëtare të Unionit Evropian</p>	<p>Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard</p> <p>Teksti: Institucionet dhe Politikate e Unionit Evropian Autori: Blerim Reka-Höll-Sela</p> <p>Teksti: E Drejta e Organizatave Nderkombetare dhe Organizatat Nderkombetare Autori; Arif Riza</p>
	Java - IV	<p>E drejta institucionale Evropiane apo legjislacioni i dytë si dhe hyrja në fuqi dhe shpallja e tyre, Rregulloret, Direktivat, Vendimet, Rekomandimet dhe Mendimet (Opinionet).</p>	<p>Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard</p> <p>Teksti: Institucionet dhe Politikate e Unionit Evropian Autori: Blerim Reka-Höll-Sela</p> <p>Teksti: E Drejta e Organizatave Nderkombetare dhe Organizatat Nderkombetare Autori; Arif Riza</p>
	Java - V	<p>E Drejta Evropiane në kuptim të gjerë : OSBE, NATO, Keshilli i Evropës, Evropa dhe zëri i saj në politiken botërore të shekullit XXI, Gjykata evropiane për të drejtat e njëriut. Unioni Evropian dhe raporti me organizatat e tjera.</p>	<p>Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard</p> <p>Teksti: Institucionet dhe Politikate e Unionit Evropian Autori: Blerim Reka-Höll-Sela</p> <p>Teksti: E Drejta e Organizatave Nderkombetare dhe Organizatat Nderkombetare Autori; Arif Riza</p>

Java - VI	Konventat (traktatet) e Unionit Evropian, elaborimi i tyre me theks të posaqshëm traktati i Lisbonës dhe ndryshimet nga konventat e më parshme	Teksti: E Drejta e Organizatave Ndërkombëtare dhe Organizatat Ndërkombëtare Autori: Arif Riza
Java - VII	Kushtet që duhet të përmbushen për anëtarësi “Kriteret e Kopenhages” për anëtarësimi. <i>Aquis communautaire</i> Bisedimet për antarsim, Stabilizim- asociimi, shoqëria civile, fushat e përparimit, përkrahja financiare,	Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard Teksti: Institucionet dhe Politikat e Unionit Evropian Autori: Blerim Reka-Höll-Sela Teksti: E Drejta e Organizatave Ndërkombëtare dhe Organizatat Ndërkombëtare Autori: Arif Riza
Java - VIII	IPA ose instrumenti për para anëtarësim, programet udhëheqëse, programet ndihmëse, ndihma teknike. Screening dhe monitoring, largimi nga unioni evropian	Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard Teksti: Studimet Evropiane Autori: Blerim Reka
Java - IX	Institucionet e Unionit Evropian (Këshilli Evropian, Parlamenti, Komisioni, Gjykata, banka qendrore)...	Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard Teksti: Institucionet dhe Politikat e Unionit Evropian Autori: Blerim Reka-Höll-Sela Teksti: E Drejta e Organizatave Ndërkombëtare dhe Organizatat Ndërkombëtare Autori: Arif Riza
Java - X	Fushat politike të UE: Bujqësia, ambienti, ekonomia dhe punësimi Politika sociale, Ndihma financiare, popullësia, projektet e përkrahura nga unioni evropian.	Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard Teksti: Institucionet dhe Politikat e Unionit Evropian Autori: Reka/Höll/Sela
Java - XI	Politikat e përbashkët e jashtme dhe e sigurisë . Drejtësia dhe Punët e Brendshme. Lehtësimi i vizave dhe liberalizimi i vizave Marrëveshja e shengenit.	Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard Teksti: Institucionet dhe Politikat e Unionit Evropian Autori: Blerim Reka-Höll-Sela
Java - XII	Politika e Unionit Evropian dhe instrumentet e zgjerimit të saj me theks të posaqshëm për Ballkanin Përendimor dhe Instrumentet e zgjerimit Çka është zgjerimi i Unionit Evropian?	Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard Teksti: Institucionet dhe Politikat e Unionit Evropian Autori: Blerim Reka-Höll-Sela
Java - XIII	Si është BE-ja e përfaqësuar në Kosovë? (Zyra ndërlidhëse e Komisionit Evropian në Kosovë,	Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard Teksti: Institucionet dhe Politikat e Unionit Evropian

		Përfaqësuesi special i BE-së/ Zyra ndërkombëtare civile EULEX, Presidenca e Bashkimit Evropian, Shtetet anëtare të BE-së) Zyra ndërlidhëse e Komisionit Evropian në Kosovë Roli i zyres ndërlidhëse	Autori: Blerim Reka-Höll-Sela
	Java - XIV	Marrëveshjet paraintegruese (Marrëveshja për asocim e stabilizim, statusi kandidat dhe fillimi i bisedimeve për integrim)	Literatura: Teksti: E drejta e Bashkimit Autori – Klaus Diter Borçard Teksti: Institucionet dhe Politikat e Unionit Evropian Autori: Blerim Reka-Höll-Sela Teksti: E Drejta e Organizatave Ndërkombëtare dhe Organizatat Ndërkombëtare Autori: Arif Riza
	Java - XV	Europa dhe Ballkani Perendimor, rruga e integritit dhe sfidat.	
ARRITIS HMËRIA			

Literatura kryesore:

Blerim Reka- Otmar Holl- Ylber Sela: *Institucionet dhe politikat e UE*, (Universitass, Tetove, 2010)

Klaus Diter Boçard – *ABC-ja e të Drejtës të Bashkimit Evropian*, 2010

Blerim Reka: *Gjeopolitika dhe Teknika e zgjerimit te UE*, Bruksel, 2010.

Arif Riza: *E Drejta e Organizatave Ndërkombëtare dhe Organizatat ndërkombëtare*, 2011 (faqe 275- 356)

Literatura plotësuese -kryesore:

Paul Gràg Grainne Debúrca, *EU Law, Text, Cases and Materials*, Sixth Edition, Oxford, 2015.

Robert Schütze, *EU Treaties and Legislation*, Cambridge University Press, 2015.

Michael Ahlt / Daniel Dittert: *Europarecht. Examenskurs für Rechtsreferendare*, 4. Auflage, München 2011, Verlag C.H. Beck,

Hans-Wolfgang Arndt / Kristian Fischer: *Europarecht*, 9. Aufl., Heidelberg 2008,

Roland Bieber, Astrid Epiney, Marcel Haag: *Die Europäische Union – Europarecht und Politik*, 9. Aufl., Baden-Baden 201

Grabitz, Hilf, Nettesheim (Hrsg.): *Das Recht der Europäischen Union*, Band I: EUV/AEUV. 42. Auflage. 2010, Verlag C.H. Beck, München,

Christian Callies, Matthias Ruffert (Hrsg.): *EUV. AEUV. Kommentar*. 4.Auflage. Verlag C.H. Beck, München 2011

Fischer/Köck/Karollus: *Europa Recht*, 4 Auflage

Literatura plotësuese

Badinger, H., Breuss, F., "Country Size and the Gains from Trade Bloc Enlarge-ment: an Empirical Assessment for the European Community", *Review of International Economics*, 2006, 14(4).

Badinger, H., *Has the EU's Single Market Programme Fostered Competition? Testing for a Decrease in Mark-up Ratios in EU Industries*, *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, 2007.

Baldwin, R., Wyplosz, Ch., *The Economics of European Integration*, 2nd Edition, MacGraw-Hill Professional, New York-London, 2006

Molle, W., *The Economics of European Integration*, 4th Edition, Ashgate: London, 2001

Pelkmans, J., *European Integration. Methods and Economic Analysis*, *Financial Times, Prentice Hall*: Harlow, 2001

ibhegge, H., *Europäische Wirtschafts- und Sozialpolitik*, *Springer-Lehrbuch*, Berlin, 2007

Sapir, A. et al., *An Agenda for a Growing Europe: The Sapir Report*. Oxford University Press: Oxford, 2004

Tondl, G., *Convergence After Divergence? Regional Growth in Europe*, *Springer-Verlag*: Wien-New York, 2001

Österreich

Breuss, F., "Kosten der Nicht-Erweiterung der EU für Österreich", *WIFO Studie*, Wien, 2002

Breuss, F., "Makroökonomische Auswirkungen der EU-Erweiterung auf alte und neue Mitglieder", *WIFO-Monatsberichte*, 74(11), 2001

Breuss, F., "Wirtschaftliche Effekte der EU-Mitgliedschaft in Finnland, Österreich und Schweden", in *Luif, P. (Hrsg.), 10 Jahre Finnland, Österreich und Schweden in der EU*, Wien, 2006.

Breuss, F., "Ostöffnung, EU-Mitgliedschaft, Euro-Teilnahme und EU-Erweiterung. Wirtschaftliche Auswirkungen auf Österreich", *WIFO Working Papers*, 2006, (270).

Breuss, F., "Austria and Switzerland ? Experiences with and without EU Member-ship", *Austrian Economic Quarterly*, 2006, (1).

METODOLOGJIA E MËSIMDHËNJËS	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Prezantimi i temës mësimore në Power Point (studentët mund ta shkarkojnë atë pas çdo ligjërata nga Web faqja e fakultetit) ☐ Rast studimi apo detyrë (për orën e ushtrimeve) lidhur me temën e ligjëruar ☐ Përsëritja e temës paraprake nga grupi i caktuar i studentëve, analiza dhe diskutime
VLERËSIMI	<p>Provimi mbahet me test.</p> <p>Pjesëmarrja dhe angazhimi në mësim: max. 10%</p> <p>Puna praktike ose ekuivalente me të max. 20 %</p> <p>Testi semestral 15%</p> <p>Punim seminari max.20%</p> <p>Provimi 40%</p>
POLITIKAT AKADEMIKE	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Para së gjithash, studenti duhet të jetë i ndërgjegjshëm dhe të respektojë institucionin dhe rregullat shkollore ☐ Duhet të respektojë orarin e ligjëratave , ushtrimeve dhe të jetë i vëmendshëm në orën mësimore ☐ Është i obliguar posedimi dhe paraqitja e indeksit në teste dhe provim ☐ Gjatë hartimit të punimeve seminarike, studenti duhet ti përmbahet udhëzimeve të dhëna nga mësimdhënësi për realizimin hulumtues dhe teknik të punimit.] <p>Vërejtjeje; <u><i>Ushtrimet janë obligatorë.</i></u> Bartësi i lëndës mund të ndryshoj programin varësisht prej kërkesave tjera akademike që përkojnë me lëndën.</p>